

NÉRI SZENT FÜLÖP (1515-1595)
itáliai pap, rendalapító – a mosolygós szent, Róma apostola

Előkelő családból származott, édesapja jogász volt Firenzében. A kis „Pippo buono” mindenki kedvence volt. Közvetlenség, dús fantázia, nagy lelkesedni tudás jellemezte. Rendkívüli érzéke volt a vidám tréfákhoz. Első képzését a firenzei **domonkosoktól** kapta. Ami jó van bennem – vallotta később – azt nekik köszönhetem. 16 évesen gazdag kereskedő nagybátyjához küldték tanulni Monte Cassino közelébe, aki üzlete átvételére nevelte volna. De Fülöp inkább a bencéseket kereste, többet időzött Szent Benedek iskolájában, mint nagybátyja üzletében. Itt lett kedves olvasmánya *Cassianus: A keleti szerzetesek szabályai* és a régi egyiptomi remeteszerzetesek lelki tapasztalatairól szóló művek. Életmódjukat a

gaetai kikötő fölött lévő híres hegy Albaneta-kápolnájában próbálgatta. Lehetséges, hogy már akkor megélte első pünkösdi csodáját. Majd gyalog hazafelé indult. 1534-ban **Rómába** érkezett, Krisztust követve teljes szegénységben élt. Alighogy megtelepedett, napjait az **utcai apostolkodásnak** szentelte. Nem tartott az embereknek dorgáló beszédeket. Jobban szeretett vidám beszélgetést kezdeményezni az **utcán csavargó ifjakkal**, kereskedőkkel és a szegény művészekkel. Szellemesen és népies szókimondással kezdte, majd – megnyílt szívük láttán – hirtelen megkérdezte: „*Mikor szedjük össze végre bátorságunkat, hogy elkezdjünk valami jót tenni? Nem késlekedhetünk vele, mert a halál sem késlekedik!*” Hátat fordított gazdag örökségének, **keményen tanult, böjtölt és tanított**. Egy tisztviselő fia tanítása fejében házába fogadta. A tanítás mellett a Sapienza egyetem előadásait látogatta, s járta Róma szent helyeit. Nemsokára megismerkedett **Loyolai Ignáccal** is, és megtanulta tőle a „**belső imádságot**”. Vele és rendtársaival együtt segítette 1538 ínséges telén a római éhezőket. 1544-ben a San Sebastiano katakombában imádkozott, s látomásban az isteni szeretet tűzgolyó formájában keblébe hatolt, eltörve két bordáját, melyek haláláig törtek is maradtak. Hamarosan a **szegények és a betegek ápolásába** kezdett. 1548-ban megalapította a zarándokok és lábadozók Szentháromság társulatát, mely az 1550-es **Szentévben** a zarándokok ezreiről gondoskodott. 1551-ben – lelkiperingező tanácsára – 36 évesen **pappá szenteltette** magát. A *San Girolamo della Carità* templomhoz osztották be, ahol szembesült azzal, hogy a hívők mennyire műveletlenek, és tudatlanok a hit dolgaiban is; rendszeresen kell oktatni őket, ha igazán pásztoruk akar lenni. Ez a fölismerés vezette az oratórium megalapításához. A templom melletti terembe, az **oratóriumba** (imaterem) gyűjtötte össze a híveit; lelki gyermekeinek egyre

növekvő tábora alakult ki körülötte. Legtöbbjüket a gyóntatószékben ismerte meg. Délutánonként összejöttek és kezdődött a lelki beszélgetés, gyakran **kirándultak** is. **Oratóriumnak** nevezték magukat az összejöveteleket is. Egy laikus **közösséget** alapított, amely **imádságra, a Szentírás olvasására, elmélkedésre** találkozott. Fülöp atyát leghíresebbé a **gyermekeknek szóló prédikációi**, lelki gyakorlatai és a nép nyelvén énekelt vallásos énekek tették. Felolvasásokat, prédikációkat, tudományos előadásokat, konferenciabeszédeket, zenei előadásokat és zarándoklatokat tartott, ill. tartatott másokkal. Így az oratórium közvetve **tudósok** és nagy **szónokok iskolája** is lett. Az oratórium rendszeres látogatóit **karitatív feladatokkal** látta el. 1564-ben Fülöp átvette a *firenzeiek templomát*, és mellette – amikor az oratórium több tagját pappá szentelték – megszervezte az **oratórium papi közösségét**. 1575-ben a pápa jóváhagyta az **Oratórium Kongregáció** működését. Fülöp a *Santa Maria in Vallicella* templomot kapta meg a pápától papi társulata számára, melyet újjáépítettek: a Chiesa Nuova, az „új templom” – az oratoriánus testvérek temploma lett. A kongregáció tagjai **világi papok**, akik szerzetesi fogadalmak szerint élnek, de nem tesznek fogadalmat, az emberek között élve szolgálják őket. Lelkiperingezésének négy alapelve volt: *megvetni magadat, megvetni a világot, senki mást meg nem vetni, nem törődni mások megvetésével*. Fülöp **vonzereje** a belőle áradó **öröm** volt, humora és bolondos egyénisége már életében nagyon népszerűvé tették. Szívesen volt együtt **pajkos fiatalokkal** az utcán vagy kinn a szabadban. Gyakran egész csapat gyerek töltötte meg a szobáját. Mivel játék közben hangoskodtak, ennyit mondott nevetve: „Ha nem követnek el bűnt, tőlem akár fát is hasogathatnak a hátamon!” Számos történet emlékezik meg vidám személyiségéről, de **különleges vallásos élményeiről** is. Már életében szentként tisztelték, hogy ezt visszaszorítsa, sokszor bolondozott, bohócként viselkedett másokkal. Ezzel egyúttal próbára is tette őket. Egy közismert történet szerint egy apácát kellett megvizsgálnia, akinek állítólag természetfölötti látomásai és elragadtatásai voltak. Fülöp betoppant az apáca zárdájába és megkérte őt, hogy húzza le a sáros cipőjét. A nő felháborodva utasította vissza a kérést, mire Fülöp megállapította, hogy az apáca nem lehet szent, „mert hiányzik belőle az alázat”. Egy leányt különleges viselkedése miatt megszállottnak tartottak. Fülöp egész józanul ezt mondta: Adjátok férjhez, akkor majd meggyógyul. 1595 úrnapijának estéjén azt mondta mosolyogva lakótársainak: „Most meg kell halnom.” Azután lefeküdt. „Nem félsz?” – kérdezte az egyik testvér. Fülöp megrázta fejét, és derűsen azt mondta: „Nem, nem félek. Isten jó. Majd egy kis elnézéssel lesz az ő ostoba és haszontalan Fülöppjével szemben.” És valóban, május 26-án meghalt. 1615-ben V. Pál pápa **boldoggá** és 1622-ben XV. Gergely pápa – *Loyolai Szent Ignáccal, Xavéri Szent Ferencsel, Avilai Nagy Szent Terézzel* együtt – **szentté avatta**. A rómaiak a város apostolaként tisztelik. **Ikonográfiája:** papként miseruhában, bottal és rózsafüzérrel ábrázolják. **Attribútumai:** gyermekek, lángoló szív, rózsakoszorú, zarándokbot. Földrengés ellen **védő szent**. **Ünnepe:** május 26.